

Europa-
Kommissionen

HVAD ER EU'S MAKROREGIONALE STRATEGIER?

Den Europæiske Unions makroregionale strategier definerer politiske rammer, så lande i samme region i fællesskab kan udvikle løsninger på fælles problemer og blive bedre i stand til at udnytte fælles muligheder (f.eks. forurening, søveje, erhvervslivets globale konkurrenceevne osv.). Dermed opnår landene fordele gennem et styrket samarbejde, og målet er at give politikkerne større gennemslagskraft, end hvis landene skulle løse problemerne hver for sig. De makroregionale strategier i EU kan modtage støtte fra EU-fondene, blandt andet de europæiske struktur- og investeringsfonde.

For at sikre gode resultater af de makroregionale strategier i EU skal de deltagende partnere (medlemsstater, regioner, kommuner, NGO'er osv.) basere aktiviteterne på nogle få men centrale principper: et relevant partnerskab og en hensigtsmæssig samarbejds mekanisme, stærk koordinering af aktiviteterne med hensyn til de relevante politikker og deres finansieringskilder og et aktivt og positivt samarbejde i og mellem lande og sektorer i den pågældende makroregion.

HVEM TAGER INITIATIV TIL EN MAKROREGIONAL STRATEGI?

Det er EU's medlemsstater (og i enkelte tilfælde lande uden for EU) beliggende i det samme geografiske område, der via Det Europæiske Råd tager initiativ til de makroregionale strategier i EU. Efter anmodning fra Det Europæiske Råd udarbejdes strategierne og vedtages af Europa-Kommissionen.

Strategierne er således rent mellemstatslige initiativer, og gennemførelsen afhænger i høj grad af de deltagende landes engagement og vilje. Processen skal tillægges lige så stor vigtighed som resultaterne. Det er nødvendigt med en inkluderende proces, der bygges op nedefra, for at sikre ejerskab til aktiviteterne.

HVAD ER DE CENTRALE BESTANDDELE?

Strategierne ledsages ikke af nye EU-midler, lovgivning eller formelle strukturer; deres eksistensgrundlag er koordinering og synergi. Det indebærer optimal udnyttelse af alle eksisterende finansieringskilder (EU, nationale, regionale, private osv.), bedre gennemførelse af eksisterende lovgivning og bedre udnyttelse af de eksisterende institutioner på alle planer.

EU's makroregionale strategier omhandler specifikke udfordringer og muligheder i forskellige geografiske områder, der på grund af deres lokale karakter ikke er af generel interesse for hele EU, men samtidig er så brede, at de ikke håndteres effektivt på nationalt plan. De fungerer med andre ord som brobygning mellem EU og lokalpolitikken.

Strategiernes målsætninger skal være strategiske, langsigtede og aftalt i enighed mellem de deltagende lande. De er forskellige og afhænger af de konkrete behov i den pågældende makroregion, og vægten skal hovedsagelig lægges på strategiske områder, der bidrager med merværdi til EU's horisontale politikområder.

Den enkelte strategi inddrager en bred vifte af aktører på forskellige planer (internationalt, nationalt, regionalt og lokalt), sektorer (offentlige, private og civilsamfundet) og ekspertiseområder, og på den måde skabes en platform for ensartet forvaltning på tværs af flere lande, sektorer og forvaltningsniveauer.

Indtil nu er der vedtaget fire makroregionale strategier i EU, der ledsages af en rullende handlingsplan, som opdateres regelmæssigt, når der opstår nye behov og forholdene ændres:

- EU-strategien for Østersøområdet (2009)
- EU-strategien for Donauområdet (2010)
- EU-strategien for området omkring Adriaterhavet og Det Joniske Hav (2014)
- EU-strategien for Alperregionen (2015).

De fire strategier inddrager 19 EU-lande og 8 lande uden for EU, og de repræsenterer over 340 millioner mennesker¹:

- **DE 19 EU-LANDE ER:** Bulgarien, Danmark, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Italien, Kroatien, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn og Østrig
- **DE 8 LANDE UDEN FOR EU ER:** Albanien, Bosnien-Hercegovina, Liechtenstein, Moldova, Montenegro, Schweiz, Serbien og Ukraine.

Nogle EU-lande, f.eks. Tyskland og Slovenien, deltager i tre strategier, og Kroatien, Italien og Østrig deltager i to. Tre af landene uden for EU – Bosnien-Hercegovina, Montenegro og Serbien – deltager i to af EU's makroregionale strategier.

STRATEGIENS PRIMÆRE AKTØRER

De enkelte makroregionale strategier, hvor et bredt udvalg af forskellige aktører deltager, forvaltes efter forskellige ordninger, der tager højde for de særlige regionale forhold. Der kan dog fastlægges fælles centrale gennemførelsesparametre.

På EU-plan

Europa-Kommissionen spiller en central rolle i den strategiske koordinering af strategiens vigtigste leveringsfaser. Derudover afholdes der møder i en gruppe på højt plan for makroregionale strategier i EU med deltagelse af repræsentanter fra alle 28 EU-lande og de lande uden for EU, der deltager i strategierne, hvor de generelle metoder for alle makroregionale strategier i EU drøftes.

På nationalt og regionalt plan

I de enkelte deltagende lande har nationale koordinatorene ansvaret for den generelle koordinering og støtte til gennemførelse af strategien i deres eget land.

På tematisk områdeplan

De tematiske områder ledes af særlige koordinatorene (for politikområder, prioritetsområder, tværgående tiltag, søjler eller aktioner), som repræsenterer de makroregionale interesser. De støttes af deres modparter fra den pågældende region og er organiseret i styregrupper. Deres primære rolle er at facilitere etablering af fælles projekter, som kan bidrage til at indfri strategiernes målsætninger. Baseret på projekternes udkomme og resultater har de også til opgave at påvirke indhold og gennemførelse af politikkerne i de pågældende lande og regioner for dermed at sikre makroregionen en bedre global position på lang sigt.

TVÆRGÅENDE STRATEGISAMARBEJDE

Samarbejde og koordinering mellem de forskellige makroregionale strategier er af afgørende betydning for at sikre maksimal effekt og gensidige fordele. Dette er særlig vigtigt, når der er geografisk overlap mellem strategier. Det tværgående strategisamarbejde kan udmøntes forskelligt (f.eks. gennemførelse af fælles projekter, udveksling af god praksis og erfaringer osv.).

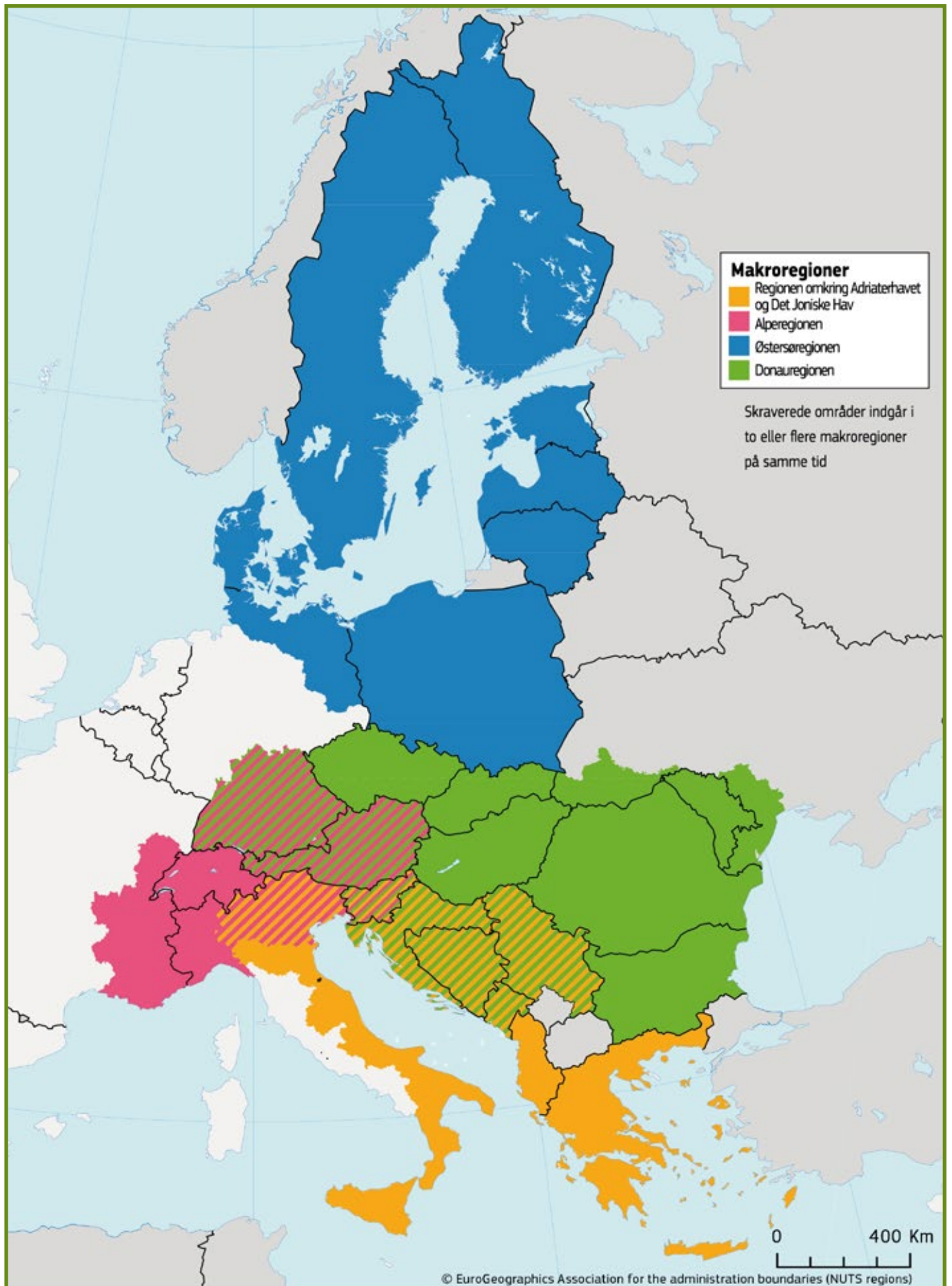
Eksempler:

- Afholdelse af en strategiuge om makroregionale strategier i EU i Slovenien (Portorož) i september 2017 med henblik på udveksling og forbedring af kommunikationsindsatser
- Projektet DanuBalt, der skal mindske forskellene i forskning og innovation inden for sundhedsområdet i Donau- og Østersøregionerne, gennemføres af interessenter fra de to makroregioner
- Et seminar afholdt i fællesskab af Det Regionale Samarbejdsråd og De Forenede Nationers Miljøprogram i Sarajevo i april 2016, hvor embedsfolk fra EU-strategien for området omkring Adriaterhavet og Det Joniske Hav (EUSAIR) og EU-strategien for Donauområdet (EUSDR) fik mulighed for at sammenholde prioriteter vedrørende miljøudfordringerne i Vestbalkan
- På baggrund af det store geografiske overlap mellem EUSDR og EUSAIR (Slovenien, Kroatien, Serbien, Montenegro og Bosnien-Hercegovina) er der blevet afholdt fælles møder om temaer af fælles interesse, herunder transport, energi og miljø. Tilsvarende møder er blevet afholdt for nøgleaktørerne i EUSDR og EUSALP, for eksempel med fokus på energiområdet.

Sammenfattende kan det konkluderes, at de makroregionale strategier skaber merværdi gennem den sektortværgående tilgang, den tværnationale dimension (herunder deltagelse af lande uden for EU) og bidraget til bedre forvaltning på flere niveauer. Det er dog et ambitiøst koncept, som skal have den nødvendige tid til at konsolidere sig og bære frugt.

1) Kilde: Eurostat, Verdensbanken, NSI Ukraine

FLERE OPLYSNINGER:

Makroregionale strategier i EU

http://ec.europa.eu/regional_policy/da/policy/cooperation/macro-regional-strategies/

**EU-strategi
for Østersø-
området:**
www.balticsea-region.eu/

**EU-strategi for
området omkring
Adriaterhavet og
Det Joniske Hav:**
www.adriatic-ionian.eu/

**EU-strategi
for Donauområdet:**
www.danube-region.eu/

**EU-strategi for
Alperregionen:**
www.alpine-region.eu/

@RegioInterreg, @EU_Regional

Publikationskontoret

Har du spørgsmål om Den Europæiske Union?
Europe Direct kan hjælpe:
00 800 6 7 8 9 10 11,
<http://europedirect.europa.eu>

En interaktiv udgave af denne
publikation med link til
internetsider kan hentes i
PDF- og HTML-format:
[http://ec.europa.eu/regional_policy/da/
information/publications/](http://ec.europa.eu/regional_policy/da/information/publications/)

© Den Europæiske Union, 2017

Forsidebillede: © Creative Commons – Pixabay
Gengivelse er tilladt med kildeangivelse.

Reglerne for gengivelse af Europa-Kommissionens dokumenter fremgår af afgørelse 2011/833/EU
(EUT L 330 af 14.12.2011, s. 39).

Tilladelse til brug eller gengivelse af billeder eller andre materialer, der ikke hører under EU's ophavsret,
skal indhentes direkte hos ophavsretsindehaverne.

PDF ISBN 978-92-79-76601-5 doi:10.2776/660036 KN-07-17-103-DA-N